

55 a 19

ANGELČEK

otrokom prijatelj,
učitelj in voditelj

.. Uredil ..

Anton Kržič

Devetnajsti tečaj

V Ljubljani, 1911

Izdalo društvo „Pripravniški dom“

Natisnila Katoliška tiskarna

33382 *yle*

25. III. 1947/2821

KAZALO.

Pesmi.

Zjutraj:	Stran
1. Pozimi	1
2. Pogled v prihodnost	1
3. Sanje o pomladi	17
4. Solnce, zemljico ogrej	17
5. Na našem bregu	33
6. Velikonočno jutro	49
7. Jutro prvega sv. obhajila	65
8. Praznik presv. Rešnj-ga Telesa	81
9. Zjutranje zvonenje	82
10. Ali ste že slišali	97
11. Rajsko jutro sv. Stanislava	113
12. Jutranji pozdrav	129
13. Zjutranja molitve	145
14. Ko je vstalo mlado jutro	146
15. Jutro sirot	162
16. Dober dan!	177
17. Jutranji pozdrav	177
Kolednica	5
Žalostna znanilka	13
Zima razsaja	23
Starka	23
Spominčica	43
Dan Gospodov	46
Pust	48
Nasprotje	53
Pomladno jutro	61
Ob zibeli	78
Za devetimi gorami	79
Kmečke pesmi	104—107
Milan gre v vojake. (Sliko)	119
Božji volek	128
Ziblje sinka, peva mati	137
V šolo!	143
Sanje	144
Zajček	159
Začetek šole	160
Listopadova pesem	176
Sveta noč	190
Snežec	192

Povesti, pripovedke, opisi, basni itd.

Dobri ljudje:	Stran
1. Makarjev grozd	2
2. Dobri župljani	2
3. Krištof iz novejšega časa	3
4. Prvi kristjani	18
5. Dober sklep	19
6. Oče in sin	20
7. Angelčkov angelček	34
8. Naj ne vé levica, kaj dela desnica	35
9. Dva brata	36
10. Pripovedka in zgodba	50
11. Sv. Marija Magdalena Paciška	52
12. Rokodelski pomočnik	53
13. Velikodušnost	67
14. Miloščina ubožnih ljudi	67
15. Sv. Martin	69
16. Očetovsko ljubeče srce	83
17. Usmiljen otrok	84
18. Zgodovinar iz naših dni	85
19. Prazne roke	98
20. Praznik sv. desnice	99
21. Čudodelna klofuta	100
22. Usmiljene sestre v vicah	100
23. Veseli kuhar	114
24. Srečna srečka	115
25. Sv. Tomaž Vilanovski	130
26. Krištof Šmid	131
27. Papež Leon XIII.	147
28. Zaupna tolažba na zadnjo uro	147
29. V Lurdu	162
30. Sv. Frančišek Saleški	164
31. Sikstinska salata	178
32. Nebeški ključ	178
Kako se je medved vozil	6
Lilije	7

	Stran
Kazen božja	10
Mladega strižka povestica	14
Kako smo praznovali sv. Tri kralje	20
Prva laž	22
Rajko	26
Vladko prvič v šoli	37, 54
Zvončki beli, zazvončkljajte	44
Slepa Nežica	58
Vstajenje	70
Pred Tolažnico žalostnih	71
Lojzek pa ne bo tožljivec 75,	86
Ali me boste vzeli s seboj	90
Jurčkova zgodba	92
„Oh, ta šola!“	101
Marica in prvoobhajanci	108
Sanje o nebesih	109
Pepček	111
Flerinova Olga	116
Spomin iz raja zlatih dni 121,	132
Katerega imate najrajši?	134
Gadolovec	137
Na hruške	141
Dolničarjev Vinko	142
Kos	148
Prvo in zadnje sv. obhajilo	153
Ah te rože	155
Dogodek	156
Bolnica	157
Prava pobožnost	158
Maki in plavice. (Basen)	159
Možicelj	165
Ob materinem grobu	166
Berač Jurček	169
Vseh mrtvih dan	174
Saj sem obljubil	175
Najlepša stvar	176
Božičnica	179
Jelica	186
Jaslice	188
Strah	190

Pesmi z napevi.		Stran
Veseli otrok		15
Sraka		30
Uspavanka		62
Na Jurjevo		62
Jutro prvega sv. obhajila		94

V zabavo in kratek čas.		Stran
Naloge	16, 48, 80, 112,	176
Šaljiva vprašanja 16. 48, 80,	112, 144,	176
Zastavica		144
Kratkočasnice:		
Največji mož		31
Drago stanovanje		48
Čudni časi		63
Velika Tolažba. — Meščan		80
Pravi les		112
Radovednež		144
Imenitno! — Zakaj? —		160
Opis procesije		160

Slike.

Jezus, vaš predobrotljivi	8-9
plačnik	8-9
Usmilite se gladnih ptičkov 24-25	24-25
Vladko noče v šolo	44
Zvončki	45
Vladko pripoveduje, kako je	56
bilo v šoli	56
„Scveticami te venčamo“	72
Zadovoljni poljedelec	89
Kmet in kmetica	104-105
Mladi vojak na konju	120
Sv. Janez Krstnik	136
Angel nese mrtvega otro-	154
čiča v sveti raj	154
Bilo je — o počitnicah!	168
Karlo Felix	185

ANGELČEK

Priloga „Vrtcu“.

Štev. 1.

Ljubljana, 1. januarja 1911.

XIX. tečaj.

Zjutraj.

1. Pozimi.

Gorke pozdrave prineslo
jutro nam je čez goró,
solnčece vstalo je zlato
in je odprlo oko.

Pa se je, ej, začudilo:
Zemljica bela je vsa:
angelci v tihi so noči
snežec trosili na tla.

Solnce oči so ščemele,
skrilo se je za oblak,
snežec na zemlji seveda
žaljen ni nič, če je mrak.

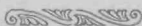
Sokolov.

2. Pogled v prihodnost.

Kadar zjutraj že prevleče
se z meglami vse nebo,
kdo naj upa, da na večer
solnčece sijalo bo?

Tudi mene nekaj straši,
ko v prihodne čase zrem;
mlada leta so meglena —
upati li solnca smem? ...

Osojski.

Dobri ljudje.

1. Makarijev grozd.

Makarij je bil svet puščavnik in je živel v nekem gozdu. Daleč naokrog je bilo znano, da je Makarij zelo pobožen, in od vseh strani so prihajali mladeniči in možje k njemu, da bi se učili pri njem, kako naj molijo in služijo Bogu. Veliko jih je kar zameraj ostalo pri njem. Makarija so imenovali svojega opata, med seboj pa so se imenovali brate. Stanovali so v kočicah, ki so si jih sami zgradili. Te kočice pa niso bile skupaj, marveč nekoliko oddaljene druga od druge.

Nekoč pride neki brat k Makariju in mu prinese lep grozd v dar. Makarij se zelo razveseli darila. Ko pa odide brat, ki mu je bil prinesel grozd, gre brž Makarij in nese darovani grozd drugemu bratu, o katerem je vedel, da ni popolnoma zdrav. Brat se lepo zahvali za prelepi grozd, pa ga noče snesti, marveč si misli, da bo boljše in Bogu ljubše, če ga podari sosednjemu bratu. Pa tudi ta ga zopet podari drugemu in tako potuje krasni grozd od roke do roke in pride slednjič zopet do Makarija. Makarij spozna takoj, da je isti grozd, ki ga je bil prvotno on dobil v dar, in hoče vedeti, kako se je to zgodilo, da dobi nazaj svoj grozd. V ta namen gre po vrsti od brata do brata.

Ko Makarij izve, kako je brat bratu iz ljubezni rajši daroval grozd, kakor da bi ga bil sam snedel, se razjoka veselja.

Grozd pa so zdaj skupaj zobali Makarij in bratje. Na tem grozdu, reče Makarij, se je razodelo, kako se bratje ljubijo med seboj, in vsakemu se mora zdaj ena sama jagoda slajša zdeti, kakor če bi bil poprej sam obral ves grozd.

2. Dobri župljani.

Neki novejši francoski pisatelj pripoveduje iz lastne izkušnje: Poznam župnijo v namurski škofiji, ki šteje kakih petsto prebivalcev, ki so vsi delavci ali mali

poljedelci, pa istinito pobožni in čistega vedenja. Nekega dne ob misijonu srečam moža, hodečega ob bergljah. Ustavim se in ga ogovorim. Pove mi, kako ga je bil brcnil eden njegovih volov ter mu nogo prebil. Bilo je to ob setvi.

„Ta dogodek,“ mu rečem, „Vam je pač slabo došel. Ali imate dovolj odrasle otroke, da bi Vas nadomestovali pri poljskem delu?“

„Ne, gospod, moji otroci so še jako majhni in šibki. Pa moje zemljišče bo vendarle obdelano in obsejano. V naši vasi imamo navado, da si pomagamo drugdrugemu; kadar je kdo zadržan po bolezni ali nesreči ali kakorkoli, da ne more izvršiti svojih opravil, si jih razdelijo sosedge in prijatelji med seboj in nič ne zaostane.“

V isti vasi je šel župnik po prvi maši previdet nekega župljana, ki je zapustil vdovo in več malih otročičev. Pri veliki maši pa stopi duhovni pastir na leco in še pred pridigo oznani svojemu ljudstvu: „Ravnokar je umrl I. I., previden s svetimi zakramenti. Eden izmed vaših bratov je, in pomagati mu morate s svojimi molitvami. Pa oni, ki jih je zapustil in jim sam služil kruh, so tudi vaši bratje in še bolj potrebni vaše pomoči. Pomagati jim moramo, da se bodo preživili z delom. Popoldne bom poslal po vseh družinah dva moža, ki bosta pobirala vašo miloščino v ta namen. Dajali boste z dobrim srcem in veledušno vsak po svoji moči. Ko bom prejel vaše dari, bom še sam pridejal, kar bo treba, da kupimo dobro kravico, najamemo nekaj zemljišča in preskrbimo druge potrebščine tej vdovi, ki si bo mogla na ta način pošteno preskrbeti živež in izrediti svoje otroke.“

Dobro se je obneslo. V tej mali, bolj ubožni nego bogati, toda globoko verni župniji se je v nekoliko urah nabralo štiri- do petsto frankov.

3. Krištof iz novejšega časa.

Klement Dvořak (Hofbauer), ki so ga papež Pij X. med svetnike prišteli 20. maja 1909, je bil že v detinskih letih jako dobrega in usmiljenega srca. Jedila,

ki si jih je pritrgal s postom, je razdajal ubogim otrokom in je bil zelo vesel, ko je mogel tako razveseliti druge. Tudi denar, ki ga je dobil v dar od dobrih ljudi, je navadno podaril ubogim.

Ko je nekoliko odrasel, je zelo želel iti v šolo, da bi bil kdaj duhovnik. Toda njegova mati, uboga vdova, ga ni mogla poslati v šolo. Vsaj za zdaj mora opustiti to misel ter se odločiti za pekovski stan. V bližnjem mestu Znajmu ga sprejme v pouk pekovski mojster Frančišek Dobš. V kratkem si je pridobil lju-bezen in popolno zaupanje svojega novega gospodarja ter vseh, kateri so spoznali in vedeli ceniti njegove prelepe lastnosti.

Posebno se je hitro prikupil petletnemu gospodarjevemu sinku; kar zmeraj je hotel biti pri njem. Še kadar je zjutraj kruh nosil okrog po hišah, ga je hotel dobri otrok vedno spremljati. Seveda je moralo biti to jako neprijetno pridnemu vajencu, ker je otroče moglo le počasi hoditi in ga je torej zadrževalo, da ni mogel tako urno izpolnjevati svojih dolžnosti, kot si je želel. Zato prosi gospodinjo, naj otroka pridrži doma. Gospodinja pa je videla, da bo otroku jako koristno, če hodi s tako dobrim človekom; zato ga lepo prosi, naj ima še dalje potrpljenje z njim. Blagi mladenič noče žaliti dobre matere in jemlje še dalje otroka s seboj. Hoče pa tudi svoj posel točno opravljati, torej mu ne preostaja drugega nič kot to, da vzame otroka v naročje ter nese v eni roki koš kruha, v drugi pa malega sprem!jevalčka. To se zdi ljudem nenavadno in nekateri nagajivo kličejo za njim: „Glejte svetega Krištofa!“ Služabnik božji, ki ni vedel, da to zadeva njega, se začne ozirati okrog sebe, da bi videl sv. Krištofa. Ljudje pa se mu posmehujejo in pravijo: „Ti si Krištof!“

Takrat mu je bila še neznaná zgodba o svetem Krištofu. Ko doma pove gospe, kako mu pravijo ljudje na ulici, mu ta razloži, da je v prvih časih krščanstva živel jako blagodušen, velik in močan mož, ki je ljudem stregel s tem, da jih je prenašal čez globoko vodo, kjer ni bilo ne mostu ne brvi, ter ga nekoč naprosi tudi božje Dete, da ga prenese čez vodo. Mla-

denič globoko vzdihne in vzklikne navdušeno: „O da bi bil jaz sveti Krištof in bi mogel svojega Zveličarja nositi na svojih rokah!“ Te besede so mu šle zato tako od srca, ker je zelo želel biti kdaj duhovnik. Mnogo noči je prečul in goreče prosil Boga, naj mu usliši to vročo željo, da bi mu mogel kdaj služiti v mašniškem stanu. Ta srčna želja se mu sicer ni izpolnila še tako hitro, vendar pa prej, kot se je mogel sam nadejati. Po prestanih mnogih zaprekah in težkočah je bil posvečen v mašnika l. 1786. Bil je res pravi apostol božjega usmiljenja. Tudi na Dunaju je 11 let neumorno delil dušna in telesna dela usmiljenja. Ubožcem je donašal mile darove, ki jih je zanje izprosil pri bogatinih; zlasti pa je bil mladim ljudem in dijakom pravi oče v dušnih, večkrat pa tudi v telesnih potrebah. Umrli je l. 1809. „Njegov pogreb,“ tako priča neki udeleženelec, „je bil najlepši, najganljivejši in najslavnejši, ki ga je kdaj videl Dunaj!“

Kolednica.

Hej, mi kralji smo trije:
Gašper, Miha, Baltazar,
smo prijahali od daleč
iz dežele jutrove.

Zvezda zlata kaže pot
nam do mesta Betlehem,
kjer pred davnimi se leti
je rodil sveta Gospod.

Pojdi z nami, gospodar!
Kaj? Li pota se bojiš?
No pa brž podari
za koledno kak drobiž.

Bogumil Gorenjko.

Kako se je medved vozil.

Mnogo lepih pravljic in dogodkov so nam povedali naš ded; a nič nam ni nudilo veselejšega smeha kot sledeči dogodek:

Mirno smo sedeli okrog peči in čakali, kdaj bodo že vendar izvlekli naš sivolasi ded ves dim iz svojega starega „strnada“. Počasi so puhali sive oblačke in slednjič iztrkali pepel ob noht iz ožgane čedrice.

„Ej, danes se boste pa smejali! Dolgo je že od tega. Še pri svojem očetu sem bil. Huda zima je bila. Dež — in nato je jelo zmrzovati. Po takih potih nisi mogel z živino nikamor. Lahko se ti razkrehne ali drugače kaj pohabi na gladki poti. Čez noč je palo še nekoliko suhega snega, da je bila pot še bolj nevarna. Ko sem nakrmil zjutraj živino, sem sedel k peči in zadovoljno sem gledal skozi okno, vesel, da sem na gorkem. Kar se oglasijo oče, ki so vili na drugi strani peči prejo: „Fant, drv bo zmanjkalo. Kaj, ko bi šel gor v strmi breg in bi oklestil ono češnjo na senožeti. Senco dela in trava ne raste, za drva bi pa bila. Morda bo vsak dan slabše in več snega. Jaz vstanem in grem pod streho po sani, ki so bile ondi spravljene čez leto. Potegnem jih, da jih nesem dol, pa odleti ena krivina — preperelo je bilo v dolbišču. Jezno pustim vse tam, grem dol, pa vzamem sekiro in krivinašta kola na dveh kolesih in jo krenem v strmi breg. Moj voziček je bil pa takle: Vštric dve obtesani krivini, dva čevlja narazen, zbiti s klini in prepleteni s srobotom. Na onem koncu, kjer je bilo bolj krivo, je bilo dvoje koles. Pravitako kot samokolnica. Ko pridem do češnje, pustim kola, splezam hitro na drevo in začnem klestiti. Klestim, sekam — kar zagledam po bregu kobacati medveda ravno proti meni. Strah in groza, kaj bo. Postavim se v rogovilo, da me kosmatinec ne opazi. Mrcina je prišel menda prav moja kola vohat. Ker nisem mogel stati mirno vedno na eni nogi v ozki rogovili, sem se poprijel z drugo, in stric kosmatinec me je začutil. Ozrl se je kvišku, stopical semintja toliko časa, da se je zvrnil po ne-

rodnosti vznak na moja kola. Voziček se je sprožil, zdrčal po strmem bregu in peljal mrmrajočega strica naravnost v vodo, ki je tekla po dolini. Da sem utegnil, to bi se bil smejal, pa sem splezal rajši hitro dol in jo udrl domov. Kako se je kožuhar izkopal, ne vem; gotovo pa je prestal večji strah kot jaz.

Še enkrat sem imel priliko, pogledati se z medvedom. Poleti je bilo. Tople so bile noči, in v gozdu sem bil kar čez noč. Ko sem nehal sekati, sem zapalil velik ogenj in sezul po použiti večerji čevlje, legel poleg ognja in sem zaspal. Kar naenkrat pa me začne nekaj vohati po nogah. Jaz sunem in zagodrnjam, meneč, da je kaka ovca, ki se je izgubila čez dan. A zjutraj sem s strahom opazoval medvedji sled na svežem mehkem svetu." *Mokriški.*

Lilije.

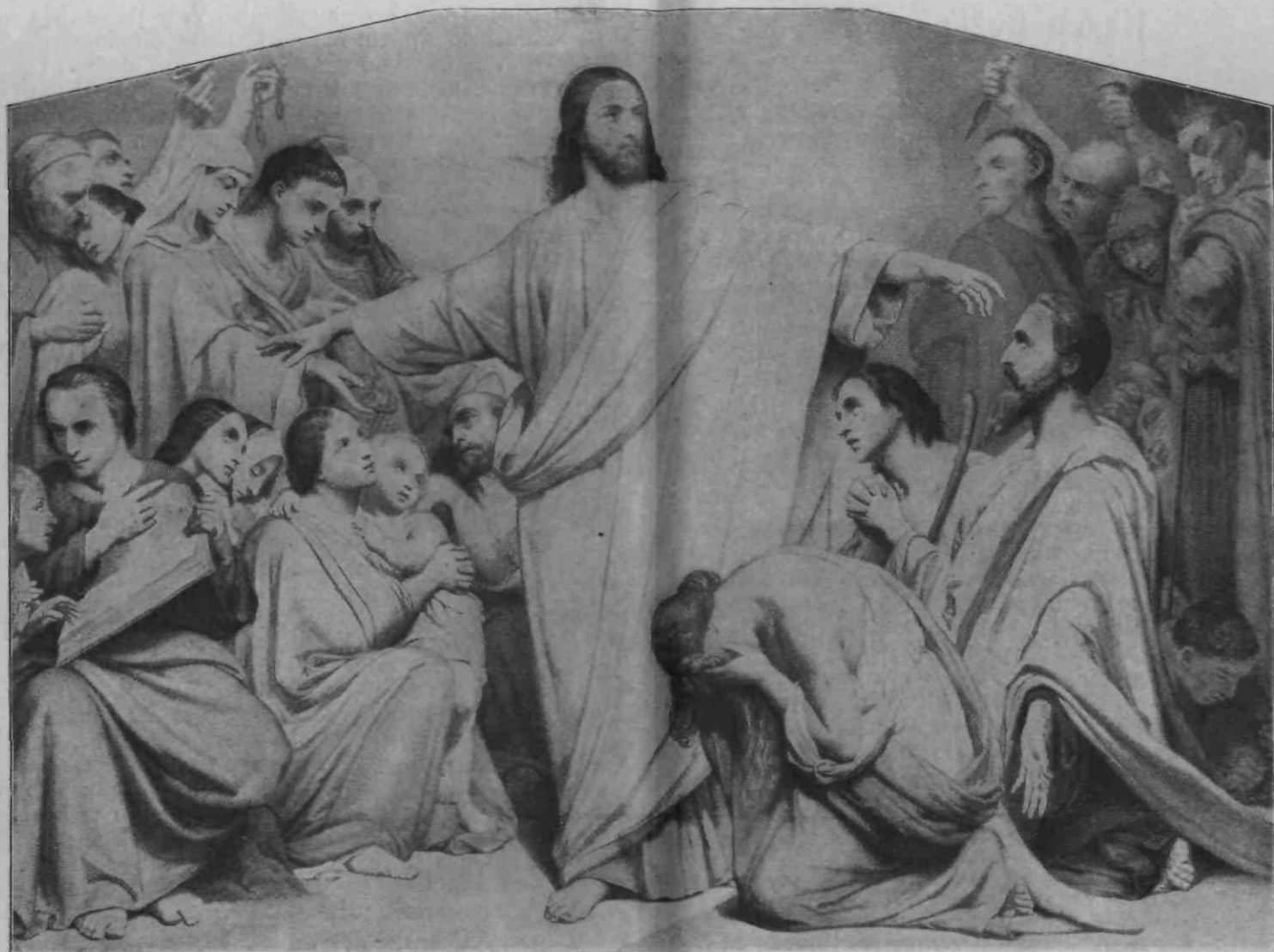
Da je odplavala lepa pomlad, tja na južne vrtove je odbežala pred ljuto zimo. In ko je odhajala jesen, so nagnile rože cvetne glavice kakor v žalostno slovo. Tudi lilije v Angeličini gredici so se sklonile in hirale in umirale od dne do dne. Zalivala jim je, negovala jih je Angelica bolj kot kdaj poprej; a kaj, ko ni bilo vrtnarice pomladi; a kaj, ko je bila kraljica pomlad že daleč tam na bajnem jugu.

Vsak dan je tožila Angelica svoji materi, vsak dan, da so ovenele njene deviške cvetice, nedolžne lilije, da nočejo rasti, pa naj jih neguje še tako skrbno.

Vsak dan so jo tolažili mati, da se bajna pomlad vrne; da zopet zasadi v njeno gredico srebrnobelih, ozkolistih lilij; da bo zopet sijalo solnce, jih redilo in pojilo s svojimi čistimi žarki, ki dajejo rast in življenje vsakemu cvetju. Vsak dan so jo tolažili in ji zraven naročali, naj skrbi, da ji ne ovenejo lepše lilije, kot so te, ki zvenejo z jesenjo in cveto s pomladjo; naj gleda, da ne zvenejo nebeške lilije, ki jih je vsadil nebeški vrtnar Jezus v človeška srca...

Bogumil Gorenjko.

Jezus, naš predobrotljivi plačnik.

Kazen božja.

Spisal Josip.

Jakole ob zimskih večerih smo posedali okrog tople peči — vsi od najmanjšega do najstarejšega, še sosede in sosedi so često prišli; samo mati so sedeli pri beli javorjevi mizi s šivanjem v roki in se zdajpa-zdaj strogo ozrli na tega ali onega, ako je preglasno kaj izpregovoril. Ded Klemen je namreč sedel za pečjo in pripovedoval vsak večer o časih in o dogodkih, ki so se dovršili takrat, ko je bil on še majhen. Najstarejši v celi vasi je bil naš ded — šestinosemdeset let je imel, a vendar je bil še trden. Na polje je hodil z drugimi in mlatil je, kot da ima komaj štirideset let. Včasih je malce zastokal, da ga boli v hrbtu, a od dela se ni dal odgnati, dasi so mu vsi prigovarjali. Samo pozimi, ko je zunaj škripalo in zmrzavalo, je ostal za pečjo in vedno je tožil, kako mu je dolgčas. Često je segel po debelem, že čisto oguljenem molku in molil mrmraje, dokler ni prišel taalioni in ga poprašal o teminonem, ker ded Klemen je bil svoje dni v župniji prvi občinski svetovalec in srenjski župan. Z vsemi je bil prijazen, in ni ga bilo v vasi, ki bi sovražil deda Klemena. Najbolj pa smo ga ljubili mi otroci, ker nam je pripovedoval povesti in zgodbe po cele večere, dokler nismo zadremali vsi ob topli peči.

Tako je bilo nekega večera, ko nas je bila hiša polna in smo zopet poprosili deda Klemena, naj nam pove kako zgodbo. Dedek se je nasmehnil kakor vedno, zazehal je in si podprl brado z obema rokama, a komolce je uprl v toplo teme velike peči.

„Vidite, tu gori že nekoliko v hribu,“ je pričel in vsi smo poslušali z napeto pozornostjo — „so nekeke razvaline. Pri Sv. Lovrencu se pravi — moj oče so mi pripovedovali, da je stala nedaleč od tistih razvalin nekoč cerkvice sv. Lovrenca. Takrat je bilo najbrže, ko so še ropali tu okrog Turki in drugi sovražniki, da so se morali skrivati ljudje za cerkveno obzidje. Zdaj ni več tiste cerkvice, niti se ne pozna, kje je stala; a pri Sv. Lovrencu se še vedno pravi.

Tam v bližini so torej tiste razvaline, ki jih je videl gotovo že vsak izmed vas. Pa vam bom povedal, kaj in kako se je zgodilo. Pravična kazen božja je bila, tako vam rečm.“

Ded Klemen se je nekoliko odkašljaj in nato je nadaljeval:

„Živel je takrat v tej vasi človek, ki se ni brigal ne za Boga, ne za vero — noben pošten vaščan ni občeval z njim. Gregor mu je bilo ime. V mladosti je barantal s konji in obogatel je kmalu — ne vem ali po pravici ali krivici. A naselil se je v tej vasi, in tako se je govorilo, da je najbogatejši. Jaz se ga spominjam kakor v sanjah — otrok sem bil še takrat! Dolge brke je nosil, in otroci smo se ga bali. V cerkev ni hodil ne ob nedeljah, ne ob praznikih in norčeval se je — kakor so pravili — iz svetih stvari in iz vsega, kar ni bilo posvetnega. Prigovarjali so mu gospod župnik, naj se spametuje in naj nikar ne živi kakor živina. Tudi sosedje so ga svarili, a on je bil gluhi in slep za vse dobro in je ostal, kakršen je bil.“

Pa si je izmislil enega leta na vsem lepem in je dal sezidati hišo gori v brdu pri Sv. Lovrencu.

Tam mimo je vodila steza, in odnekdaj je stalo tam znamenje — v velik štirioglast kamen je bil pritrjen križ s križanim Kristusom. Nikdar ni bilo brez rož poleti tisto znamenje. Deklice in dečki iz vasi so pletli venčke in kite cvetja ter venčali in krasili znamenje. Ob kakem večjem prazniku pa je vedno brlela lučka pod križem. In hodili smo gori na večer, ko je zvonilo po dolini „Ave Marijo“ in molili skupaj angelsko češčenje. Lepo se je videla okoli znamenja cela lesena ograja. Svet, kjer je stalo znamenje, pa je bil last nekega kmeta iz sosedne vasi. In ta Gregor, ki je hotel zidati gori hišo, ga je kupil.

Prišli so zidarji iz trga. A kako smo se vsi začudili, ko smo zvedeli, da namerava konjski trgovec podreti tisto znamenje ob stezi. Prigovarjali smo ga na vse načine. Ženske so ga prosile, celo gospod župnik sami so prišli, a iudi oni niso ničesar opravili. Gregor je ostal pri svojem sklepu. Vendar nismo mogli verjeti, da bi bil Gregor tako hudoben, da po-

dere tisto lepo znamenje, ki mu ni bilo čisto nič v napotje. Saj hišo so začeli zidati poleg. Znamenje bi lahko ostalo; še lepši bi bil razgled, ko bi stal koncem hiše tisti križ, ki so ga vaški otroci tako radi krasili. Ampak nekega jutra, ko smo šli gori po brdu, ni bilo znamenja več. Kakor blisk se je zvedelo po vsej vasi, kaj je storil Gregor, in niti enega ni bilo po vsej vasi, ki bi ne bil ogorčen in osupljen nad tem Gregorjevimi početjem. Grega pa se nam je smejal in povedal, da je vrgel križ na podstrešje; tisti štirivoglati kamen pa, na katerem je bil pritrjen križ, pa da hoče porabiti za vogelni kamen.

Poznali smo Gregorja kot brezbožneža; a da je tako zloben, tega vendar nismo verjeli, in od tistega časa ni govoril z njim izmed vaščanov skoro nihče več.

Hiša gori na brdu pa se je dvigala. Proti jeseni je bila gotova. Lepo se je belila sredi zelenih trat, a mi smo le pogrešali tistega znamenja.

Gregor se je preselil v hišo še tisto jesen. Kadar pa je prišel v vas, ga je nagovarjal tainoni, naj postavi nazaj znamenje, ki ga je podrl in ki mu ni bilo čisto nič v napotje. A Gregor se je vsakemu zakrohotal.

„Kaj bi s tistim znamenjem? Saj jih je dovolj ob veliki cesti — gori pred mojo hišo ga pa ni prav nič treba. In kako naj ga postavim nazaj? — Kamen je vzidan ravno v vogalu. Kaj menite, da ga bom rval? Križ pa tudi, ne vem, kam sem ravno dejal. Pa saj je čisto vseeno, če stoji tam tisto znamenje ali ne. Jaz ga ne potrebujem, vi pa imate drugih dovolj. Pa si ga napravite sami; ampak na moji zemlji ne. Rajši posadim hruške, bo vsaj kaj sadu, in poleti bom lahko legel v senco! Kaj pa naj počnem s križem? V napotje mi je!“

Tako je odgovarjal brezbožni Gregor, in na posled ga ni nihče več nadlegoval. — — —

Zgodaj je padel tisto zimo sneg in, ko je padel, ni več skopnel.

Bilo je proti Božiču — natanko se še spominjam — ko se začuje nekoč ponoči nekako bobnenje in šum.

„Plaz je iz gor!“ smo dejali in se nismo menili dalje za tisto, ker se je skoro vsako leto utrgal tu-patám v gorah plaz in pribučal v dolino.

A drugo jutro, ko smo se ozrli gori po brdu, ni bilo o Gregorjevi hiši nikakega sledu več. Spogledali smo se in vsak se je bal izpregovoriti, kar se je zgodilo, ker vedeli smo vsi, kaj se je pripetilo.

Stopil pa je pred nas osivel možakar in dejal:

„Verujte mi, to je bila kazen božja! Bajta tam zraven stoji, Gregorjeva hiša pa, ki je bila nova in zidana, se je podrla, da je ni videti izpod snega!“

Kopali smo in razkopavali, a ko smo Gregorja izvlekli iz zidin, je bil razmesarjen, kakor še nisem videl človeka. Komaj se je spoznalo, da je človeško truplo.

Minula je zima, in sneg je skopnel. Prvo, kar smo naredili, je bilo, da smo spet postavili tisto znamenje. In stalo je, in pastirji so ga zopet venčali, kakor ga venčajo še danes. A razvaline tam zraven pričajo, kako žalostno smrt je storil — brezbožni Gregor.“

Ded je umolknil, in bilo je tiho po izbi, ker vsak izmed nas je mislil na razvaline tam gori ob znamenju.

Žalostna znanilka.

Ptička drobna priletela
iz domače mi vasice.
Na očesih so igrale
drobne, svetle ji solzice.

Kljunček drobni svoj odprla,
tužno vest mi govorila,
da je moja ljuba mati
gor v nebo se preselila.

Drobna ptička odletela
je čez polje in gorice,
meni pa solze grenkobne
so oblile žalno lice.

Mokriški.

Mladega stržka povestca.

U-u-u! To je bila noč! Take pa nisem slutil. Prej lep zimski dan, solnce je sijalo opoldne tri ure; celo enega metulja sem videl. Gotovo se je kesal, da je izletel, reva.

Ljudje so cepili drva. Vrhove in šibke veje so skladali za zid, za pomlad. Ej, sem menil, v tem dračju bo moje stanovanje. Razšopiril sem repek in smuk — sem si šel ogledat novi dom. Imenitno! Nadstropje nad nadstropjem, vse pripravljeno — šel sem, kamor sem hotel.

Mračiti se je jelo. Iz dolin so kipele sive megle; z gora je dihal hlad. Ko so odšli ljudje, sem pobrskal še nekoliko po iverih; večerja ni bila slaba, in šel sem spat.

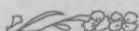
Hitro sem drugekrati zaspal. Tisti večer pa nisem mogel. Ni bil dovolj topel novi stan. No, pa menil sem si, da se že privadim. Pa ni bilo tako. Mraz je pritiskal vedno bolj. Drgetal sem po vsem životu. Da bi bil videl, bi si bil prebral ležišče še tisto noč. U-u — to je bila dolga noč! Že sem omedleval, ko se je prebujal dan.

Bilk se je držala ledena slana. Na mlakah so bile svetle šipe. Ljudje so si meli roke, hiteli in zapirali duri v hram. In kanila mi je modra misel v glavo. Kaj, ko bi si tudi jaz napravil zaprto stanovanje? Švignil sem čez par plotov in bil sem v gozdu za vasjo. Ogledujem in modrujem — na tleh bi ne bilo dobro. Frrr — na vejnat gaber. Tu pa tu! Po vsej svoji modrosti sem si sestavil hišico iz mahu. Tudi streho je imela. Vse zaprto, le mala luknjica za vrata. Izvrstno! Samsebi nisem verjel, da bi si napravil tako varno zatišje.

Doli v vas sem hodil brskat okrog drvarnic. Bilo je živeža dovolj, dokler ni vse zamrznilo. Potem sem pa trpel lakoto na mehkem ležišču. No, pa je bilo vsaj toplo in varno.

Neko jutro pa me prebudi nenavadna svetloba. Pogledam skozi luknjico — uj, oči mi je trgalo, tako

je bilo belo vse naokrog! Strah in groza me je obšla. Oj, to je sneg! Zime in mraza še dolgo ne bo konec. Skočim na prag — pa glej tudi moja koča je bila vsa zasnežena. Hitro šinem gor na sleme in pobrskam s strehe sneg, da mi ne začne teči na suho pernico. Vse bi še bilo, le živeža je bilo tako malo, tako bore malo, da mi je pajek predel v želodcu. In mi prede še danes. Kdo se me usmili? Kaj ste čisto pozabili name, vi otroci, moji prijateljčki? *Mokriški.*

Veseli otrok.*

Kvirin Pertl.

1. Tra-ra-ra, tra-ra-ra! Kdo me ne-ki rad i-ma?
2. Tra-ra-ra, tra-ra-ra! Kdo me tu-di rad i-ma?
3. Tra-ra-ra, tra-ra-ra! Kdo me tu-di rad i-ma?
4. Tra-ra-ra, tra-ra-ra! Ker me vsakdo rad i-ma,

1. Tra-ra-ra, tra-ra-ra! Bog, ki dob-ro vse mi da.
2. Tra-ra-ra, tra-ra-ra! O-če moj in ma-mi-ca.
3. Tra-ra-ra, tra-ra-ra! Bra-tec moj in se-stri-ca.
4. Tra-ra-ra, tra-ra-ra! sem ve-se-le-ga sr-ca.

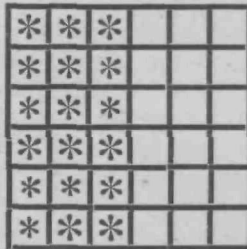
P. Gros (Čitanka II., str. 14.).

* Pri besedah „trarara, trarara“ naj drže otroci obe roki pred usta tako, kakor bi posnemali trobento.

Naloga.

(Priobčil „Internus“)

Razvrstite zvezdice v predalčkih tega kvadrata tako, da bodo v vsaki navpični in vodoravni vrstici po tri.

Šaljivo vprašanje.

(Priobčil „Internus“)

Kateri mož ne more prenašati gorkote?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Vabilo na naročbo.

Kar je „Angelček“ obetal pred letom, to je izpolnil v polni meri. Marljivo vas je preskrbljeval vsak mesec s koristnim pa tudi kratkočasnim berilom, v vezani in nevezani besedi, ter s prikupnimi sli. Isto obeta tudi za nastopno leto. Zato pa se pričakovati, da mu ostanete zvesti vsi dosedanjí naročniki ter mu privabite še mnogo novih.

„Angelček“ izhaja kot brezplačna priloga „Vrtcu“, a se lahko naroča tudi posebej za 1 K 20 h na leto. (Kdor naroči skupno 10 iztisov, dobi en izvod po vrhu). Prodajajo se tudi še poprejšnji tečaji, in sicer II.—XVIII. po 1 K v **Katoliški Bukvarni**. Naročnina za XIX. tečaj pa naj se pošilja z naslovom: **Anton Kržič**, c. kr. profesor, ali pa **upravnništvo „Vrtca“** v Ljubljani (Sv. Petra cesta 78).